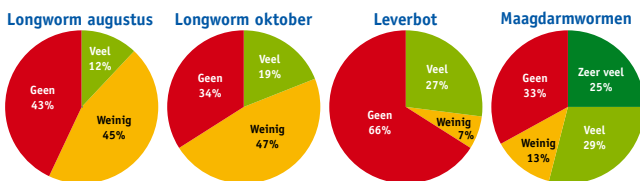

Tankmelkmonitoring worminfecties

Sinds 2007 kunt u als veehouder in de maand oktober uw tankmelk laten testen op afweerstoffen tegen leverbot en maagdarmwormen. Het pakket GD Tankmelk worminfecties bevat sinds 2011 ook een tankmelktest voor longwormafweerstoffen, die uitgevoerd wordt in augustus en oktober. Het pakket geeft nu dus een overzicht van drie belangrijke typen worminfecties op een bedrijf.

Aantal longworminfecties neemt toe in najaar

In 2011 hebben ruim 2100 bedrijven deelgenomen aan de tankmelktesten (zie figuur 1). Opvallend is dat in augustus bij 12% van de onderzochte bedrijven veel afweerstoffen tegen longworm werden aangetoond en in oktober bij 19% van de onderzochte bedrijven. Dat betekent dat het aantal longworminfecties in het laatste deel van het weideseizoen nog is toegenomen.

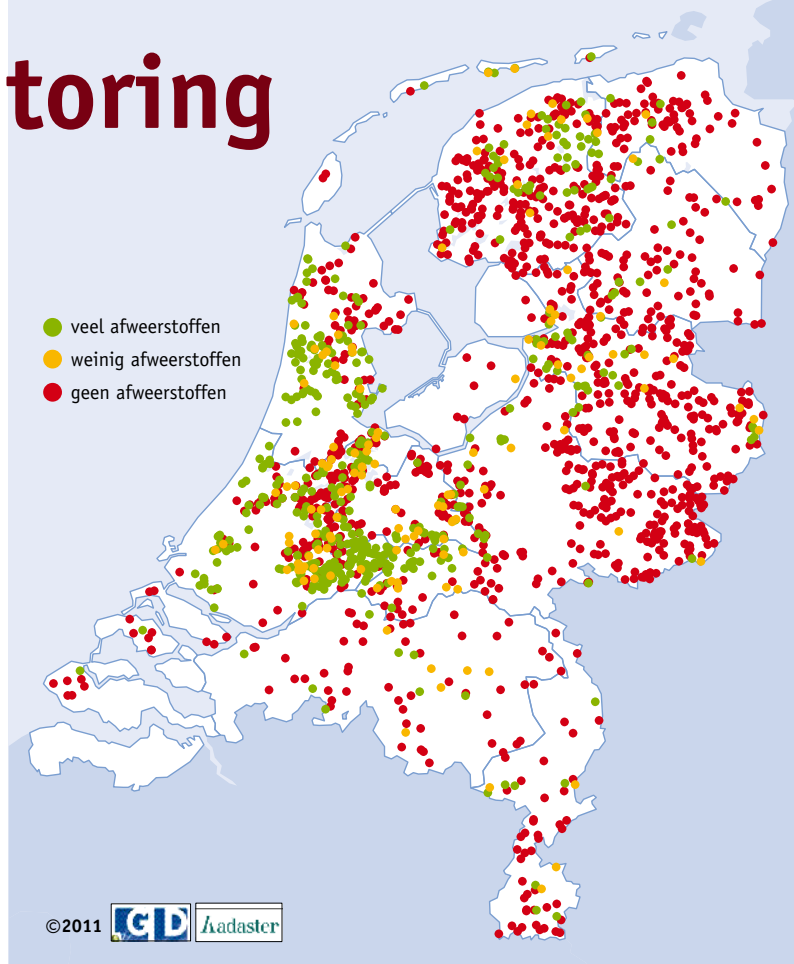

FIGUUR 1: Percentages van de deelnemende bedrijven met geen, weinig, veel of zeer veel afweerstoffen.

Opmerkelijk was dat in sommige regio's (met name Utrecht en Noord- en Zuid Holland) vaker afweerstoffen tegen longworm werden aangetoond dan in de overige gebieden. Bij een ongunstige uitslag voor longworm is het belangrijk om te letten op hoestende dieren. Meestal vertoont maar een deel van de dieren verschijnselen; verdachte dieren kunnen worden bevestigd door middel van individueel vervolgonderzoek op mest of serum.

Ondanks droog voorjaar toch leverbot

Ondanks het droge voorjaar van 2011 zijn toch op meer dan een kwart van de melkveebedrijven veel afweerstoffen tegen leverbot aangetoond. Dit betrof met name gebieden waar leverbot normaal gesproken veel voorkomt (Noord- en Zuid Holland, Friesland en het noorden van Overijssel; zie figuur 2). Toch zijn er ook hoge antistofniveaus gevonden in gebieden waar dat niet direct verwacht werd, zoals in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg. Mogelijk heeft de leverbot zich

FIGUUR 2: Geografische spreiding van de uitslagen van de tankmelktest voor leverbotafweerstoffen van alle deelnemende bedrijven in oktober 2011.

in 2011 toch plaatselijk ontwikkeld. Verder kunnen sommige dieren ook na behandeling nog langdurig afweerstoffen tegen leverbot in de melk uitscheiden. Afweerstoffen kunnen al in de tankmelk worden aangetoond als slechts enkele dieren afweerstoffen hebben. Bij onverwacht ongunstige uitslagen kan het dus incidenteel om oude leverbotinfecties gaan, of om enkele aangekochte dieren. Actieve leverbotinfecties bij individuele dieren kunnen door middel van bloed- of mestonderzoek worden opgespoord. Bloedonderzoek bij jongvee is ook zinvol als geen afweerstoffen in de tankmelk zijn aangetoond, maar het jongvee op andere percelen dan het melkvee wordt geweid, waar wel leverbot aanwezig kan zijn.

Veel maagdarmworminfecties

Op tweederde van de bedrijven zijn in 2011 afweerstoffen aangetoond tegen maagdarmwormen. Deze afweerstoffen worden ongeveer een half jaar lang door de dieren in de melk uitgescheiden. Dit betekent dat het in dit geval dus niet gaat om overjarige infecties, maar dat er in 2011 daadwerkelijk veel maagdarmwormbesmettingen hebben plaatsgevonden. Bij veel of zeer veel afweerstoffen in de tankmelk kan sprake zijn van een productiedaling. Het kan daarom zinvol zijn om de nieuwmelkte koeien te behandelen. Voorkomen is echter beter dan genezen: het kan goed zijn om samen met uw dierenarts het beweidingsmanagement en het behandelplan, vooral ook dat van het jongvee, voor het komende weideseizoen nog eens tegen het licht te houden.